

Ursprungsmärkning nötkött

Stödjande instruktion för livsmedelskontrollen

Här kan du läsa om hur nötkött ska ursprungsmärkas och vilken lagstiftning som styr området. Du får också veta vilket slags nötkött som behöver märkas och vilket som inte behöver det.

Förklaringar av begrepp

Grupp djur

Vid styckning är en grupp ett antal slaktkroppar från ett slakteri som styckas i en och samma anläggning under en viss tid. Tiden får vara högst en produktionsdag. Se artikel 4 i förordning (EG) nr 1825/2000.

Organisation

En grupp aktörer från samma eller olika delar av nötköttsbranschen. Se artikel 12 i förordning (EG) nr 1760/2000.

Uppfött

Med uppfött menas att ett djur har hållits i en medlemsstat eller ett tredje land, det vill säga landet eller länderna där djuret har vuxit upp under tiden efter födelse till slakt.

Förenkling vid angivelse av uppfödningens land

Aktör

Aktör är en fysisk eller juridisk person som producerar eller saluför nötkött.

Gräns mellan slakt och styckning

Efter besiktning får en halv slaktkropp delas i högst tre delar (parter) innan den lämnar slakteriet.

Referensnummer/referenskod

Ett nummer eller en kod på en etikett som ska säkerställa sambandet mellan köttet och djuret eller gruppen djur. Detta nummer kan alltså vara identifieringsnumret för det enskilda djur som nötköttet kommer ifrån eller ett identifieringsnummer för en grupp djur. Referensnumret ska göra det möjligt för företag och kontrollmyndighet att spåra köttets ursprung. Se artikel 13.2a i förordning (EG) nr 1760/2000.

Vilka produkter omfattas av reglerna?

Vad nötkött är beskrivs i artikel 12 i förordning (EG) nr 1760/2000 och är enligt tullagstiftningen knutet till nedanstående KN-nummer:

- 0201 och 0202: kött av nötkreatur (inbegripet kalvkött), färskt, kylt eller fryst.
- 0206 10 95 och 0206 29 91: njurtapp och mellangärde, färskt, kylt eller fryst.

För mer information om KN-nummer, se Tullverkets webbplats.

Tullverket

Exempel på nötkött som omfattas av krav på ursprungsmärkning

helt, skivat, tärnat, strimlat och malet nötkött.

Andra ätbara delar av djurkroppen än de som anges under ovanstående KN-nummer omfattas inte av krav på obligatorisk ursprungsmärkning.

Exempel på nötkött som inte omfattas av krav på ursprungsmärkning

- nötkött som har saltats, lagts i saltlake, torkats, värmebehandlats, konserverats eller panerats,
- produkter med nötkött som en ingrediens bland andra, till exempel korv, köttbullar, hamburgare, pastejer och patéer,
- inre organ - till exempel hjärta, njurar, lever - tunga, kött från huvud och svans, styckningsben och mörghälsan samt blod.

Nötköttråvara som har levereras till restauranger omfattas av reglerna. Däremot omfattas inte nötkött som serveras på restauranger och i andra storhushåll av märkningsreglerna.

Observera att det finns särskilda regler för märkning av kalvkött, det vill säga kött från djur som är yngre än tolv månader. De reglerna tas inte upp här. Se förordning (EU) nr 1308/2013.

Obligatoriska märkningsuppgifter

Den aktör eller de organisationer som säljer eller skänker bort nötkött inom EU ska märka köttet med följande uppgifter:

- Ett referensnummer eller en referenskod, som fastställer sambandet mellan köttet och djuret/gruppen djur.
- Landet/länderna, medlemsstat eller tredje land, där djuret eller djuren som ingår i gruppen är fött/födda.
- Landet/länderna, medlemsstat eller tredje land, där djuret eller djuren som ingår i gruppen är uppfött/uppfödda.
- Landet, medlemsstat eller tredje land, där djuret eller djuren är slaktade och slakteriets godkännandenummer. Märkningen ska lyda: "Slaktat i (landets namn) (anläggningens godkännandenummer)".
- Landet/länderna, medlemsstat eller tredje land, där köttet är styckat (urbenat) och styckningsanläggningens godkännandenummer. Märkningen ska lyda: "Styckad i (landets namn) (anläggningens godkännandenummer)".

Se artikel 13 i förordning (EG) nr 1760/2000.

Om djuret, eller gruppen djur är födda, uppfödda och slaktade i samma land får uppgiften "Ursprung: landets namn" användas.

Exempel

Fött i Danmark

Uppfött i Danmark

Slaktat i Danmark, 3434

Styckad i Sverige, 5678

Ref.nr: 12-18359-FM

Exempel

Ursprung: Danmark

Slaktat i 3434

Styckad i Sverige, 5678

12-18359-FM

Slaktland behöver inte anges vid märkning med "Ursprung: land", eftersom det ingår i begreppet "ursprung:". Se artikel 13.5b i förordning (EG) nr 1760/2000. Däremot är slakteriets godkännandenummer även i detta fall en obligatorisk uppgift.

Butiker som styckar slaktkroppar eller kvartsparter – det vill säga en fjärdedel av en slaktkropp – och som inte har något godkännandenummer kan i stället för styckningsanläggning/godkännandenummer skriva antingen:

- "Styckad i Sverige, (butikens namn)" eller
- "Styckad i Sverige, i butik"

Det sista alternativet förutsätter dock att butikens namn klart framgår av den övriga märkningen. Om köttet har styckats på mer än en anläggning ska samtliga anläggningar och, i förekommande fall, godkännandenummer anges i märkningen.

Exempel

Ursprung: Sverige

Slaktat i 1234

Styckad i Sverige, 5678 och 5467

B1201012002

Förenkling vid angivelse av uppfödningensland

Om djuret har hållits mindre än 30 dagar i födelselandet respektive slaktland behöver dessa länder inte anges som uppfödningensländer, under förutsättning att djuret har hållits i ytterligare ett annat land längre än 30 dagar. Se artikel 3 i förordning (EG) nr 1825/2000.

Exempel på förenkling vid angivelse av uppfödningensland

Ett djur föds i Danmark och flyttas efter 21 dagar till Tyskland. Djuret vistas i Tyskland i 40 dagar för att sedan flyttas till Nederländerna där det slaktas efter 5 dagar. I detta fall behöver endast Tyskland anges som uppfödningensland. Danmark ska anges som födelseland och Nederländerna ska anges som slaktland.

I alla övriga fall gäller artikel 13.5.a i förordning (EG) 1760/2000 vid angivelse av uppfödningensland/länder.

Exempel på angivelse av uppfödningensländer

Ett djur föds i Danmark och flyttas efter 21 dagar till Tyskland. Djuret vistas i Tyskland i 20 dagar för att sedan flyttas till Nederländerna där det slaktas efter 5 dagar. Uppfödningensländer i detta fall är Danmark, Tyskland och Nederländerna. Danmark ska anges som födelseland och Nederländerna ska anges som slaktland.

När vissa uppgifter inte finns tillgängliga

För kött från djur som har importerats levande till en medlemsstat, och där uppgifter saknas om land för födelse respektive uppfödning, ska dessa uppgifter i märkningen ersättas med:

- "Importerad till EU i levande tillstånd" eller
- "Importerad från (namn på tredje land) i levande tillstånd". Se artikel 2.2.b i förordning (EG) nr 1825/2000.

Om uppgifter om kött från tredje land inte finns tillgängliga, ska köttet märkas med:

- "Ursprung: utanför EU" och "Slaktat i (tredje landets namn)". Se artikel 15 i förordning (EG) nr 1760/2000.

Malet eller hackat nötkött

Malet eller hackat nötkött ska märkas med uppgifter om:

- Landet, medlemsstat eller tredje land, där djuret/djuren är födda och uppfödda i de fall då det land eller de länder som berörs inte är samma som beredningslandet.
- Landet, medlemsstat eller tredje land där djuret/djuren är slaktat/slaktade. Märkningen ska lyda: "Slaktat i (landets namn)"
- Landet, medlemsstat eller tredje land, där köttet är malet. Märkningen ska lyda: "Berett i (landets namn)" eller "Berett (malet) i (landets namn)".

Observera att uttrycket "berett" ska användas vid uppgiften om i vilket land köttet är malet. Termen "malet" kan, om så önskas, dessutom användas som förtydligande, eftersom det uttrycket är bättre känt bland konsumenterna.

- Referensnummer, som fastställer sambandet mellan köttet och djuret/gruppen djur.

Se artikel 13 och 14 i förordning (EG) nr 1760/2000 och artikel 5 i förordning (EG) nr 1825/2000.

Exempel

(Gäller djur/grupp av djur som är födda, uppfödda och slaktade i Sverige.)

Slaktat i Sverige

Berett (malet) i Sverige

Referensnummer: AT-1238-091120

Exempel

(Gäller djur/grupp av djur som är födda och uppfödda i Tyskland men slaktade i Sverige.)

Fött i Tyskland

Uppfött i Tyskland

Slaktat i Sverige

Berett (malet) i Sverige

1234-5678-XY

Vid märkningen av malet kött är det tillåtet att frivilligt ange slakteriets godkännandenummer och styckningsanläggningens godkännandenummer och landstillhörighet, samt beredningsdatum (malningsdatum) för det beredda köttet.

Hur ska ursprung anges för blandfärs?

Frivilliga uppgifter

Det är möjligt att märka etiketter på nötkött med andra uppgifter än de som är obligatoriska enligt förordningarna. Se artikel 15a i förordning (EG) nr 1760/2000. Sådana frivilliga uppgifter ska vara objektiva, möjliga att visa för den behöriga myndigheten att de stämmer och kunna förstås av konsumenterna.

Frivilliga uppgifter för nötkött

Senast uppdaterad 16 augusti 2019 Ansvarig grupp LK_Team Redlighet